

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

STUDENTS' OPINIONS TOWARD ARTS AND CULTURAL ACTIVITIES AT
RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ผู้วิจัย

นworรัตน์ ไฉมงาม¹

Nawarat Chomngam

กรรมการควบคุม

ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์²ดร. จารุวรรณ สกุลคุ³

Advisor Committee

Dr. Suwaporn Tungsomworapongs

Dr. Jaruan Skulkhu

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ด้าน คือ ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย จำแนกตามเพศ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรม และชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมจำนวน 5 ชมรม ได้แก่ ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์ ชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ชมรมดนตรีลูกทุ่งสุโขทัย ชมรมพุทธศาสตร์และวัฒนธรรมไทย และชมรมศิลปะการแสดง รวมทั้งสิ้น 276 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Yamane, 1967: 886-887) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมาก
2. นักศึกษาทั้งชายและหญิงมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรมต่างกันมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรม และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง
4. นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกันมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

^{2,3}อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำสำคัญ : กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์ ชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ชมรมดนตรีลูกทุ่งสุโขทัย ชมรมพุทธศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ชมรมศิลปะการแสดง

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to compare the opinions of students toward arts and cultural activities at Ramkhamhaeng University in three aspects: having knowledge and understanding Thai arts and culture, supporting Thai social value and preservation of Thai arts and culture classified by gender, period of being a member club, and club members. The samples were 276 students of arts and culture for 5 clubs; a club of Thai musical and dancing art, a club of local tradition and culture, a club of Sukhothai country music, a club of Buddhism and Thai culture and a club of performing arts. The instrument used for data collection was a five rating scale questionnaire with the reliability of 0.95. Arithmetic mean, standard deviation, a t-test, one way analysis of variance and Scheffe' method were utilized for data analysis.

The research findings revealed that:

1. Students rated participating in arts and cultural activities in each and overall aspects at a high level.
2. Male and female students showed no significant differences in art and culture participation in each and overall aspect.

3. There was a significant difference between the opinions of the students with different period of being a member club in overall and the aspect of having knowledge and understanding Thai arts and culture, except the aspects of supporting Thai social value and preservation of Thai arts and culture.

4. There was no significant difference among the students participating in different arts and cultural clubs at Ramkhamhaeng University in each and overall aspects.

Keywords : Cultural Activities A club of Thai musical and dancing art A club of local traditional and cultural A club of Sukhothai country music A club of Buddhism and Thai culture A club of performing arts

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)ได้กำหนดเป้าหมายให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มุ่งตอบสนองของผู้เรียนในวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์ได้ จึงเป็นหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องจัดระบบการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตอันพึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 30) สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่ต้องสนใจกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นพิเศษเพื่อให้อยู่รอดในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (วิจิตร สิ้นสิริ. 2534: 22) และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบบการศึกษา

ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อเป็นทรัพยากรที่มีค่า และสามารถทำประโยชน์แก่สังคม (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2544: 108) ซึ่งเยาวชนนักศึกษา รวมทั้งบัณฑิตในอนาคต นอกจากจะต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ยังต้องมีความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 7) เช่นเดียวกับ จรัส สุวรรณเวลา (2551: 68) ที่กล่าวว่า บัณฑิตต้องมีความรู้รอบและรอบรู้ ตลอดจนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ นอกจากนี้การเรียนรู้กว้างที่ข้ามสาขาวิชาก็เป็นสิ่งที่จำเป็น

วินสตันและมาสซารอ (มันัส นิลสวัสดิ์. 2547: 2; อ้างอิงจาก Winston and Massaro. 1987: 169) ได้กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษานอกชั้นเรียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ได้แก่ การพัฒนาวุฒิภาวะของนักศึกษา การพัฒนาทักษะด้านการจัดการ และทักษะการตัดสินใจทางอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ ซิคเกอร์ริง และริชเชอร์ (มันัส นิลสวัสดิ์. 2547: 2; อ้างอิงจาก Chickering and Raiser. 1993: 468) ที่กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษามีส่วนสำคัญในการให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ในด้านการรู้จักตนเอง การสร้างความมั่นใจในตนเอง พัฒนาการด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะความเป็นผู้นำ ความเข้าใจโลกของการทำงาน ความเข้าใจในธรรมชาติและความแตกต่างของมนุษย์ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำและผู้ตามการรู้จักรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ ธิรคุณ (2543: 89) ที่กล่าวว่า

สังคมในรั้วมหาวิทยาลัยมีความหลากหลายแตกต่างกันไป ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากองค์การนักศึกษา สโมสร ชมรม หรือคลับ ที่มีการจัดการเพื่อเป็นการรวมกลุ่มทำกิจกรรมให้เกิดความสามัคคี ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การเรียนรู้ และปรับตัวของนักศึกษา ดังนั้นสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2546: 117) จึงมีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาเพื่อเติมเต็มให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ มีวิจรรย์ญาณ เสียสละ มีคุณธรรมจริยธรรม และสุขภาพพลานามัยที่ดี

จากการวิเคราะห์สังคมในปัจจุบัน วัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามากับกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตและดำรงชีวิตที่ขาดการกั้นกรองและเลือกใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้เกิดความเลื่อมถอยทางด้านศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวิถีชีวิตของคนไทย นอกจากนี้ยังละเลยไม่เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 28-35) ดังนั้นสิ่งสำคัญของคนไทยในปัจจุบันคือ การรักษา ค่านิยมของคนไทยไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคมชาติอื่น โดยการสร้างความสมดุลของกระแสสากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของวัฒนธรรมไทย (จรัส สุวรรณเวลา. 2545 : 52) ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคุณลักษณะของบัณฑิต การเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของตนเองเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสุนทรีย์ให้กับชีวิต เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงเร็ว มีความวุ่นวายสับสนจากวิถีชีวิตใหม่ๆ จึงต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักศึกษาให้เข้าใจเตรียมจิตใจให้หนักแน่น และการรู้จักที่จะผ่อนคลายด้วยศิลปวัฒนธรรม (สุชาติดา กิระนันท์. 2552: 143) นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวให้คนในชาติเดียวกันเกิด

ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความสามัคคีและความมั่นคงของชาติ (สำเนา ขจรศิลป์. 2538: 117) สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีการกำหนดพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีหน่วยงานสถาบันวัฒนธรรมขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินพันธกิจด้านนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาที่ต้องส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมโดยมีการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม (วิจิตรสินศิริ. 2534: 33) การจัดกิจกรรมได้แก่ การจัดแสดง สาธิตจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ ดนตรี การละเล่นพื้นเมือง การจัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและท้องถิ่น (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2546: 118) จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เป็นกรรมการบริหารชมรมต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยธาริณี สุขจิตต์ (2544: 65) พบว่านักศึกษาที่เป็นกรรมการบริหารชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมเผยแพร่ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนมีโอกาสศึกษาและปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นการแสดงออกทางบุคลิกภาพสูง นอกจากนี้คณะทำงานจัดทำแนวทางการทำกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม โครงการพัฒนาบัณฑิตอุดมศึกษาไทย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ได้กล่าวถึงกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมว่าเป็นส่วนช่วยส่งเสริมในการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ใน ด้านคุณธรรมและจริยธรรมทั้งทางตรงได้แก่ กิจกรรมที่จัดโดยชมรมศาสนาต่างๆ และทางอ้อมได้แก่ กิจกรรมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้รับการสถาปนาเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐโดยพระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2514 กำหนดให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา กล่าวคือ ให้เปิดรับสมัครบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวนและไม่มีการสอบคัดเลือกนับตั้งแต่ได้รับการสถาปนาขึ้นในปี พ.ศ. 2514 จนถึงปัจจุบัน ได้ปฏิบัติภารกิจหลัก 4 ประการของสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเพิ่มภารกิจที่ 5 คือ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มี “ความรู้คู่คุณธรรม” การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 12 คณะ รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2553: 23-29) มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดย ควบคุมดูแลขององค์กรนักศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มีการจัดตั้งประธานและคณะกรรมการชมรมจาก การเลือกตั้งของสมาชิกบริหารกิจการชมรมจัดทำโครงการพัฒนานักศึกษา (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2547: 5) จากการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดย สุพรรณิ อินทรบุญสม (2551: 86- 8)พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา เพราะกิจกรรมนักศึกษาช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนในมหาวิทยาลัย รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การปรับตัวเข้ากับสังคม มีการพัฒนาตนเองตามด้านทักษะความรู้ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนซึ่งเป็นที่ที่ผู้เรียนเลือกเองตามความสนใจ และด้านการช่วยเหลือสังคมเช่น การออกค่ายพัฒนาชุมชนต่างๆ เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงความสนใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม ในส่วนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มีการส่งเสริมค่านิยมในตัวนักศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรม

ชนบทรวมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสืบสานศิลปวัฒนธรรมให้ยั่งยืน (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2551: 44) จากการศึกษาเอกสารรายงานการประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2553) ได้ข้อสรุปจำนวนโครงการโดยจำแนกตามประเภท จำนวนโครงการ และจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

1. กิจกรรมด้านวิชาการ 92 โครงการจำนวน 5,871 คน
2. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม 67 โครงการจำนวน 1,246 คน
3. กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ 54 โครงการจำนวน 1,098 คน
4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม 26 โครงการจำนวน 1,952 คน

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้สนับสนุนงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56 ของกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งต่างจากกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 8 ของกิจกรรมทั้งหมด ถึงแม้ว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมจะมีจำนวนเป็นอันดับที่สองรองจากกิจกรรมด้านวิชาการ แต่จำนวนที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมก็มีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม เจ้าหน้าที่สถาบันศิลปวัฒนธรรม และอดีตประธานชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ

ด้านศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปได้ 3 ด้าน คือ

1. ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (สุพรรณิ อินทรบุญสม. 2552: สัมภาษณ์) ให้ความเห็นว่า กิจกรรมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมต้องใช้ความสามารถเฉพาะด้าน มีความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้งถึงจะเข้าใจและสามารถถ่ายทอดความรู้หรือออกเป็นรูปแบบการแสดงต่างๆ ได้ โดยต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาและฝึกฝนเพื่อพัฒนาความสามารถ ความรู้ที่ได้รับต้องได้รับการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ถ่ายทอดด้วยการปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่าง นอกจากนี้ผู้ศึกษาต้องหมั่นศึกษาด้วยตัวเองจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมจะมีอยู่จำกัดมาก นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมพอสมควรเพื่อแนะนำแนวทางและให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อทำโครงการต่างๆ แต่ทรัพยากรบุคคลที่จะมาถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาของชมรมในปัจจุบันเป็นการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง จึงทำให้ความรู้ที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการ และมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสมาชิกชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (วรัญญา อุ๋นวงศ์. 2552: สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่า การพัฒนาความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมต้องอาศัยความสนใจเฉพาะบุคคลประกอบกับการได้รับการถ่ายทอดความรู้จากบุคคลที่เชี่ยวชาญ จึงจะพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษาได้จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้

2. ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สถาบันศิลปวัฒนธรรม (เป็ทมาภรณ์ ภูมิรารสสุคนธ์. 2554: สัมภาษณ์) กล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางด้านค่านิยมที่เปลี่ยนไป มีการเลียนแบบพฤติกรรมทางภาษา การแต่งกาย และการบริโภคอาหารของชาติอื่น จนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยลดลง เช่น นิยมแต่งกายตามแฟชั่นต่างชาติ การใช้ภาษาในการพูดมักใช้ภาษาไทยผสมกับภาษาต่างชาติ และการนิยมรับประทานอาหารตามห้างสรรพสินค้าเช่น อาหารญี่ปุ่น อาหารเกาหลี อาหารฝรั่งเศส ฯลฯ ทำให้มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนไปจากเดิม ความสนใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องที่ล้าสมัย

3. ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย จากการสัมภาษณ์อดีตประธานชมรม ด้านศิลปวัฒนธรรม (นิติวุฒิ ทองคำ และกรกช จดแดง. 2552: สัมภาษณ์) กล่าวถึงปัญหาการรวมกลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเรียนและมีเวลาที่ไม่ตรงกันซึ่งเกิดจากระบบการเรียนหรือบางกลุ่มเรียนด้วยทำงานด้วยเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ จึงไม่มีเวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางชมรมจัดขึ้น ได้แก่ การฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคล การทำโครงการเพื่อจัดแสดง สาธิตต่างๆ และการออกค่ายเพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่ชุมชน เป็นต้น ถึงแม้จำนวนนักศึกษาที่เข้าสมัครเป็นสมาชิกชมรมจะอยู่ในเกณฑ์ที่สูงแต่เวลาทำกิจกรรมแต่ละครั้งมีเพียงคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมเท่านั้น

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เคยเป็นสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง เคยเข้าร่วมการจัดแสดงสาธิต จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นเป็นระยะเวลา 3 ปี

ในช่วงที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยเห็นว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งนี้เพื่อนำผลของการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักศึกษา และดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ด้าน คือ ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรม และชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่สังกัด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการทำวิจัยในครั้งนี้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามนโยบายหลักด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจากพันธกิจของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ค่านิยมของสังคมไทย และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยของนักศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2554 ชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ชมรม ได้แก่ ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์ ชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ชมรมดนตรีลูกทุ่งสุโขทัย ชมรมพุทธศาสตร์และวัฒนธรรมไทย และชมรมศิลปะการแสดง รวมทั้งสิ้น 835 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่เป็นสมาชิกกิจกรรมชมรม ซึ่งดำเนินกิจกรรมอยู่ในปีการศึกษา 2554 ได้มาโดยการสุ่มของยามาเน่ (Yamane. 1967: 886-887) มีค่าระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 276 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทชมรมเป็นระดับชั้น (Strata) และมีนักศึกษาแต่ละคนเป็นหน่วยของการสุ่ม (Sampling Unit)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรม

แบ่งเป็น

1.2.1 ต่ำกว่า 3 ปี

1.2.2 3-4 ปี

1.2.3 มากกว่า 4 ปี ขึ้นไป

1.3 ชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่สังกัด

แบ่งเป็น

1.3.1 ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์

1.3.2 ชมรมวัฒนธรรมและประเพณี

ท้องถิ่น

1.3.3 ชมรมดนตรีลูกทุ่งสุโขทัย

1.3.4 ชมรมพุทธศาสตร์และวัฒนธรรมไทย

1.3.5 ชมรมศิลปะการแสดง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ด้าน คือ ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่เป็นสมาชิกชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปใน 5 ชมรม ได้แก่ ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์ ชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ชมรมดนตรีลูกทุ่งสุโขทัย ชมรมพุทธศาสตร์และวัฒนธรรมไทย และชมรมศิลปะการแสดง ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่แต่ละชมรมได้จัดขึ้นในแต่ละปีการศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนโครงการจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงให้จัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้แก่ การจัดแสดงสาธิต จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ การแสดง ดนตรี การละเล่นพื้นเมือง และการจัดกิจกรรมอื่นๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และท้องถิ่น เพื่อเป็นการสืบทอดและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง

ความเข้าใจศาสตร์หรือพื้นฐานความรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมอย่างถ่องแท้ จากบุคคล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ครูที่ปรึกษา ชมรม และรุ่นพี่หรือสมาชิกชมรม หรือจากแหล่งสืบค้นต่างๆ ได้แก่ ห้องสมุด การจัดการแสดง การจัดนิทรรศการ พิพิธภัณฑ์ จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ ซึ่งนักศึกษาโดยส่วนรวมต้องมีความรู้ความเข้าใจดีพอ จึงจะเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ส่งเสริมฟื้นฟู และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย

2.2 ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องคุณค่า ทัศนคติ ความรู้สึกหรือ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เกี่ยวกับการเห็นคุณค่า และตระหนักถึงความเชื่อหรือความยึดมั่นที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยยอมรับ ได้แก่ การแต่งกาย ภาษา วัฒนธรรมการกิน และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

2.3 ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การรักษาและเผยแพร่จากการถ่ายทอดความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติในรูปแบบต่างๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ได้แก่ จัดการแสดงสาธิต จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ การแสดง ดนตรี และการละเล่นพื้นเมือง รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรม และชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3. สมาชิกชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหง หมายถึง นักศึกษาที่เป็นสมาชิกชมรมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งที่เป็นคณะกรรมการ และสมาชิกชมรม เพื่อปฏิบัติกิจกรรมชมรมนอกหลักสูตรของนักศึกษา

4. ชมรมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม หมายถึง กลุ่มนักศึกษาที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมนอกหลักสูตรตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรม นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจโดยไม่มีคะแนนเข้าไปเกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างความพึงพอใจ ความกระตือรือร้นแก่นักศึกษา ส่งเสริม ค่านิยมในตัวนักศึกษา ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ เป็นชมรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดแสดงสาธิต จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ การแสดง ดนตรี การละเล่นพื้นเมือง การจัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและท้องถิ่น ดังนี้

- 4.1 ชมรมดนตรีไทยและนาฏศิลป์
- 4.2 ชมรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
- 4.3 ชมรมดนตรีลูกทุ่งสุโขทัย
- 4.4 ชมรมพุทธศาสตร์และวัฒนธรรมไทย
- 4.5 ชมรมศิลปะการแสดง

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาชายและหญิง มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรมต่างกัน มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่สังกัดชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมต่างกัน มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่เป็นสมาชิกกิจกรรมชมรม ซึ่งดำเนินกิจกรรมอยู่ในการศึกษา 2554 ได้มาโดยการสุ่มของยามาเน่ (Yamane 1967: 886-887) มีค่าระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 276 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่เสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ด้าน คือ ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ โดยใช้การทดสอบที (t - test) ส่วนตัวแปรระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรม และชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่สังกัด ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ด้าน คือ ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษามีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมาก
2. นักศึกษาทั้งชายและหญิงมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรมต่างกันมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรม และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง
4. นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกันมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้านและโดยรวม อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหงในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการส่งเสริมและสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมแก่นักศึกษา โดยการกำหนดนโยบายและการวางแผนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ให้นักศึกษาเกิดความสนใจ มีสุนทรียภาพด้านศิลปะแขนงต่างๆ จากการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้จนเกิดการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ดังที่ สุชาติดา กิระนันท์ (2552: 143) กล่าวไว้ว่า ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคุณลักษณะของบัณฑิต การเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของตนเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสุนทรีย์ให้กับชีวิต โดยเฉพาะเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงเร็ว มีความวุ่นวาย สับสนจากวิถีชีวิตใหม่ๆ จึงต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักศึกษาให้เข้าใจเตรียมจิตใจให้หนักแน่น และการรู้จักที่จะผ่อนคลายด้วยศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยงค์ บุญฟัก (2547: 54) ที่ศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่านักศึกษามีความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทำนองเดียวกับงานวิจัยของกรสรวง มณีมาลา (2552: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของมหาวิทยาลัยโดยรวมในระดับมาก สอดคล้องกับ พระอโนชา สิมพา. (2553: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษาในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย พบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละชมรม นักศึกษาเป็นผู้วางแผนเสนอโครงการต่างๆ เพื่อของบประมาณการดำเนินงาน ให้นักศึกษารู้จักระบบในการวางแผนการดำเนินงาน ในส่วนของการจัดกิจกรรมต่างๆ นั้น นักศึกษาได้รับความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทักษะความรู้ของชมรมที่เป็นสมาชิก ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือวิทยากรภายนอกชมรม ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดประสบการณ์ใหม่ๆ ในทางสร้างสรรค์ ทั้งการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยอีกด้วย อาจกล่าวได้ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมจะช่วยส่งเสริมความรู้และความสามารถของนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (The Theory of Student Involvement) ของแอสติน (Astin 1995: Online) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษา คือการใช้ร่างกายและแรงใจเข้าไปสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดประสบการณ์ในการเป็นนักศึกษา ในส่วนของการพัฒนาด้านการเรียนรู้ และบุคลิกภาพของนักศึกษา ที่เกิดจากการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษายเป็นสัดส่วนโดยตรงกับปริมาณและคุณภาพของการมี

ส่วนร่วมของนักศึกษาในโปรแกรมการศึกษานั้น ทำนองเดียวกับสุมนทนา พรหมบุญ (2546:36) ที่กล่าวว่า กิจกรรมในมหาวิทยาลัยต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการ สร้างและพัฒนารูปแบบในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านพัฒนานิสิตนักศึกษา รวมถึงการการออกแบบรูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบัน โดยใช้กรอบความคิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นฐานในรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีัญญชนก เพ็งผา (2548: 68) ได้ศึกษาสภาพและความคาดหวังต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปวัฒนธรรมด้านคุณประโยชน์อยู่ในระดับมาก และพิษณุ อภิสมิต อาจารย์โยธิน (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาจิต คุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาแพทย์ศิริราช พบว่า นักศึกษาแพทย์ที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในด้านคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก

1.2 ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย พบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการทำนุบำรุงกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่ชัดเจนเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นคุณค่าและความสำคัญของค่านิยมในสังคมไทย ในเรื่องของการแต่งกาย ภาษามารยาทไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมอันพึง

ประสงค์ ดังที่ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (2530: 29) กล่าวว่า หน้าที่ของการศึกษาคือการถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมไปสู่เยาวชน เนื้อหาของหลักสูตรแทบทั้งหมดเป็นเรื่องของวัฒนธรรมหรือเป็นการประมวลความรู้ที่สังคมต้องการผนวกเข้ากับวัฒนธรรมเพื่อให้เยาวชนเป็นผู้รอบรู้ มีความเจริญเติบโตและพัฒนาการหลายทางตามที่สังคมต้องการ อีกทั้งเป็นการสร้างค่านิยม และทำให้นักศึกษาซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมของชาติด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และ อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2549: 93) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาวัฒนธรรมและค่านิยมของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สถาบันอุดมศึกษา มีการส่งเสริมค่านิยมของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม พบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเป็นภารกิจหลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ตระหนักในเรื่องความสำคัญของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาโดยตลอด ด้วยเชื่อมั่นว่า วัฒนธรรมอันดีงามจะช่วยปลูกฝังรากฐานอันดีงามของจิตใจ ช่วยเสริมคุณค่าให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของชาติ มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร นักศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมหลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพตลอดปีการศึกษา รวมทั้งเร่งปลูกฝังจิตสำนึกให้นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยให้รู้จักคุณค่า รู้จักอนุรักษ์ ทำนุบำรุง และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็น

เอกลักษณ์และมรดกที่ล้ำค่าของชาติ มหาวิทยาลัยได้มีการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ทำให้นักศึกษาสนใจและมุ่งมั่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ดังที่ วิจิตร สีนสิริ (2534: 33) ได้กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีการกำหนดพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีหน่วยงานสถาบันวัฒนธรรมขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินพันธกิจด้านนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาที่ต้องส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมโดยมีการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรัชญา หม้อกรอง (2555: 62) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการโชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณัฐ ถ้าทองถวิล (2552: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยราชพฤกษ์ พบว่า นักศึกษาสนใจและร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมมากที่สุด ทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของชัยชนะ มิตรสัมพันธ์ (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกลุ่มภาคกลาง พบว่า นักศึกษามีความต้องการการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทางมหาวิทยาลัยด้านศิลปวัฒนธรรมมากที่สุด

2. นักศึกษาชายและหญิง มีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นไม่มีการกำหนดว่าเหมาะสมกับเพศใด โดยนักศึกษาทั้งเพศชายและหญิงต่างเห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมค่านิยมในตัว ของนักศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ พัฒนา ความรู้ความสามารถจากวัฒนธรรมของตนสามารถนำเอกลักษณ์ความเป็นไทยไปประกอบกับวิชาชีฟได้ จึง ทำให้นักศึกษาทั้งชายและหญิงมีทัศนคติต่อการเข้าร่วม กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน ดังที่ ลำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538: 117) ได้กล่าวว่า นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปอยู่ระหว่างวัยรุ่นตอน ปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น นักศึกษาทั้งหญิงและชายต่าง มีพลังกำลังและความคิด มีความสนใจและความ ต้องการอยากรู้อยากเห็น นักศึกษาส่วนมากจึงมีความ พร้อมอย่างเต็มที่ทั้งทางด้านการเรียนรู้ และการทำงาน อย่างเข้มแข็งอดทนด้วยอุดมการณ์และความบริสุทธิ์ใจ กิจกรรมนักศึกษาแต่ละประเภท สามารถตอบสนอง ความสนใจ และความต้องการส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่ง มีความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี การทำ กิจกรรมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ทักษะประสบการณ์ อย่างมากมาย ซึ่งทักษะและประสบการณ์หลายอย่าง ไม่สามารถเรียนได้ในชั้นเรียน กิจกรรมนักศึกษาจึงเป็น เครื่องมือที่สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของ นักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของมาณิตา พรวรรภา (2552: 64-65) ได้ศึกษาเรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นักศึกษาชายและหญิงเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่เป็นสมาชิกกิจกรรมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรมต่างกันมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรม และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเกิดความผูกพัน และรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชมรม จากการทำกิจกรรมซ้ำๆ เป็นระยะเวลานาน จนเกิดเป็นประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ส่วนในด้านการได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมของนักศึกษานั้น นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมมากกว่า 3 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษามีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมเพียง 1 ปี เนื่องจากนักศึกษามีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมมากกว่า 3 ปี ได้สะสมประสบการณ์และพัฒนาความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอจึงรู้จักบริหารงานภายใต้ระเบียบและข้อบังคับ รู้จักใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ มองเห็นจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองหลังจากการทำการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สุขชาญ โกศิน (2539: 1) กล่าวว่า กิจกรรมช่วยพัฒนานักศึกษาให้รู้จักการทำงานเป็นทีม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ เพราะหากจะเป็นผู้นำกลุ่มในอนาคต หัวหน้าหรือผู้บริหาร ความรู้พื้นฐานในส่วนนี้ถือว่าจำเป็นมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธาริณี สุขจิตต์ (2544: 66) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เป็นกรรมการบริหารชมรมต่อการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เป็นกรรมการบริหารชมรมที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน ต่างก็มีความคิดเห็นต่อการได้รับประโยชน์

จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในแต่ละด้านโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย และด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การดำเนินกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่จัดโดยกองกิจการ นักศึกษาร่วมกับชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมจึงมีขอบข่ายและวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมแก่นักศึกษา ดังนั้นรูปแบบโครงการต้องเป็นโครงการที่ตรงกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวเพื่อสอดคล้องกับนโยบาย และพันธกิจ (Mission) ของมหาวิทยาลัย จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของระยะเวลาในการเป็นสมาชิกชมรมเข้ามาในชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมจะได้รับการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทยและด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเหมือนกันอยู่แล้ว ดังที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2553: 1) กล่าวไว้ในพันธกิจ (Mission) ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมว่า การดำเนินกิจกรรมและพัฒนาองค์กรด้านศิลปวัฒนธรรมปลูกฝังให้นักศึกษาและ บุคลากรตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการผสมผสานกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมเข้ากับภารกิจด้านอื่นๆ มุ่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและเพิ่มบทบาทของสถาบันในขอบเขตที่กว้างขวางยิ่งขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสุวัฒน์ ปรีชอบ (2548: 70) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่มีต่อการจัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา

โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกัมนมีทัศนคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการอนุรักษ์ ทะนุบำรุง สืบทอด เผยแพร่ หรือให้การบริการสังคมด้วยงานศิลปะแขนงต่างๆ ซึ่งเป็นการปลูกฝังค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ทัศนคติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ดนตรีให้แก่นักศึกษา ดังที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556: 4) กล่าวไว้ในแผนปฏิบัติการห้าปีของสถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ และวัตถุประสงค์ของสถาบันว่า เพื่อการอนุรักษ์ ส่งเสริม สืบทอด และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อเผยแพร่สู่สังคมไทยและให้เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคอาเซียน เสริมสร้างค่านิยม จิตสำนึก เพื่อความมั่นคงความเป็นไทย บูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการวิจัย เสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างสรรค์นวัตกรรมภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงทำให้นักศึกษาที่เข้าร่วมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมใดก็ตาม ก็มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษร มาลา (2550: 2) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการในงานกิจการนักศึกษาของสถาบันการบันพลเรือน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ วรรณญา เทศนา (2547: 63) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ต่อการร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชานาฏศิลป์ไทย

ดุริยางค์ไทย นาฏศิลป์สากล และดุริยางค์สากล มีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทยในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ กองกิจการนักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดดำเนินงานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้รับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงอย่างทั่วถึงทุกคน นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดดำเนินงานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ควรจัดกิจกรรมให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมให้ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่นักศึกษาโดยตรง และมีอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศิลปวัฒนธรรมดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา พิจารณางานการจัดรูปแบบกิจกรรมที่มีความสำคัญ ทั้งที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย หน่วยงานในภาครัฐและเอกชน หรือจากองค์กรต่างๆ ให้มีปริมาณงานที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน และศักยภาพของนักศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนให้ได้เผยแพร่ผลงานทั้งในและนอกประเทศด้วย

2. ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมค่านิยมของสังคมไทย อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า จากสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของค่านิยมของสังคมไทย เช่น การแต่งกายให้ถูกระเบียบ การใช้ภาษาไทยที่ไพเราะและถูกต้อง ปฏิบัติตนอย่างไทย มีมารยาทและอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ นิยมบริโภคขนมและอาหารไทย และใช้ชีวิตอย่างพอเพียง เป็นต้น นอกจากนี้ การปฏิบัติตนดังกล่าวแล้วนักศึกษายังเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลอื่นๆ อีกด้วย โดยมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในและนอกหลักสูตร รณรงค์ให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ป้ายนิทรรศการของมหาวิทยาลัย รณรงค์ให้คณะครูอาจารย์ประจำรายวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเป็นไทยระหว่างการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเผยแพร่กิจกรรมชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยนักศึกษาชมรมด้านศิลปวัฒนธรรม

3. ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัย สถาบันศิลปวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ กองกิจการนักศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้าน

ศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ งบประมาณ สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมฯลฯ แก่ นักศึกษาชมรมด้านศิลปวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับลักษณะการจัดกิจกรรม เพื่อการจัดแสดงสาธิต จัดนิทรรศการหรือกิจกรรมทางด้านนาฏศิลป์ การแสดง ดนตรี การละเล่นพื้นเมือง การจัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยและท้องถิ่นในการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึงทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย เชื่อมโยงกับชุมชน หน่วยงานรัฐและเอกชนต่างๆ ให้สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทั้งในและนอกประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจหรือแรงจูงใจของนักศึกษาในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ที่ตรงตามความต้องการของนักศึกษา

2. ควรมีการศึกษาเรื่องการส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวางแผนและนโยบายที่ตรงตามความต้องการของนักศึกษา

3. ควรมีการวิจัยองค์ความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ที่มาช่วยในการสนับสนุนกิจกรรมของชมรม และควรหาปัจจัยด้านต่างๆ เพื่อการอนุรักษ์และสืบสาน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่ยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- เกษร มาลา. (2550). **ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการในงานกิจการนักศึกษาของสถาบันการ
บิณฑลเรือน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
กรุงเทพฯ.
- กรกช จดแดง. (2552, 17 กุมภาพันธ์). **สัมภาษณ์โดย นวรัตน์ ไฉมงาม ที่อาคารกิจกรรมนักศึกษา.
มหาวิทยาลัยรามคำแหง**.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2530). **แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กรสรวง มณีมาลา. (2552). **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง**.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). **อุดมศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2551). **ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชัยชนะ มิตรสัมพันธ์. (2551). **การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลกลุ่มภาคกลาง**. งานวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์; และอ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2549). **บทบาทสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา
วัฒนธรรมและค่านิยมของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้**. วิจัย: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลัง
แผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. กรุงเทพฯ.
- ธัญญชนก เพ็งผา. (2548). **สภาพและความคาดหวังต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปวัฒนธรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธาริณี สุขจิตต์. (2544). **ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เป็นกรรมการบริหารชมรมต่อการได้รับประโยชน์จาก
การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิติวุฒิ ทองคำ. (2552, 17 กุมภาพันธ์). **สัมภาษณ์โดย นวรัตน์ ไฉมงาม ที่สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิม
พระเกียรติ**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นริชญา หม้อกรอง. (2555). **แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการโชนของนักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหง**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- บุญยงค์ บุญพัก. (2547). **การศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- ปัทมาภรณ์ ภูมวารสสุนนท์. (2554, 8 สิงหาคม). **สัมภาษณ์โดย นวรัตน์ ไฉมงาม ที่สถาบันศิลปวัฒนธรรม
เฉลิมพระเกียรติ**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พิษณุ อภิสมาจารย์โยธิน. (2550). **การศึกษาผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาจิต คุณธรรมและจริยธรรมของ นักศึกษาแพทย์ศิริราช**. งานกิจการนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระมหาสุวัฒน์ ปรี้อปริง. (2548). **ทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่มีต่อการ จัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระอโนชา สิมพา. (2553). **ทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฟรดเดอริค. (2525). **นิสิตนักศึกษา: หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา**. แปลโดย.
- พรชูลี อาชวอำรุง. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัส นิลสวัสดิ์. (2547). **แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2547). **ระเบียบงบประมาณประจำปี 2547**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายองค์การนักศึกษา.
- (2551). **ระเบียบงบประมาณประจำปี 2551**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายองค์การนักศึกษา.
- (2553). **รายงานการประเมินแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553**. มหาวิทยาลัย รามคำแหง, กองกิจการนักศึกษา.
- (2553). (39th แอนนิเวอร์サリー รามคำแหง ยูนิเวอร์ซิตี) Anniversary Ramkhamhaeng University. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- (2556). **แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ.
- มาณิตา พรวราภา. (2552). **การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรณัฐ ถ้ำทองถวิล. (2552). **การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยราชพฤกษ์**. งานวิจัย. กรุงเทพฯ.
- วรัญญา ชุ่นวงศ์. (2552, 17 กุมภาพันธ์). **สัมภาษณ์โดย นวรัตน์ ไฉมงาม ที่อาคารกิจกรรมนักศึกษา**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรัญญา เทศนา. (2547). **ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรีของ วิทยาลัยนาฏศิลป์**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิจิตร สิ้นสิริ. (2534). **การอุดมศึกษาเชิงรุก**. กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพรินต์ติ้ง การอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- วิโรจน์ ธีรคุณ. (2543). **เรียนมหาวิทยาลัยอย่างไรให้สำเร็จและมีความสุข**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: คู่พิมพ์เด็อนเพ็ญ.
- สุชาดา กิระนันท์. (2552). **บนเส้นทางสายบริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาฎ โภคิน. (2539). **เอกสารประกอบการบรรยายการสัมมนาทางวิชาการเรื่องวิกฤตอุดมศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: มปป.
- สุพรรณิ อินทรบุญสม. (2551). **แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- . (2552, 16 กุมภาพันธ์). **สัมภาษณ์โดย นวรัตน์ ไฉมงาม ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง**.
- สุমনทนา พรหมบุญ. (2546). **ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา องค์การมหาชนเฉพาะกิจ. (2544). **ปัญหาการปฏิรูปการศึกษาคุณ 2**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2546). **สามทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนอุดมศึกษา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 การพัฒนานักศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Astin, H.S. (1996). **Guidebook for a Social Change Model of Student Leadership Development**. Los Angeles: Higher Education Research Institute.
- Yamane, Taro. (1967). **Statistics; An Introduction Analysis**. New York: Harper & Row.